

Bijlagen

Bijlage 1 Monitoringssystematiek

Open

De monitor voor diergezondheid in de sector Kleine Herkauwers bestaat uit een aantal elkaar aanvullende middelen waarmee informatie wordt verzameld over de gezondheidssituatie van de kleine herkauwers. De middelen zijn deels reactief (initiatief ligt bij de veehouders/dierenartsen) en deels proactief (initiatief ligt bij GD). Door informatie uit de diverse middelen integraal te interpreteren wordt de kans op het bereiken van de doelstelling van monitoring, namelijk het snel signaleren van specifieke problemen enerzijds en het volgen van meer algemene trends en ontwikkelingen anderzijds, geoptimaliseerd. Indien een signaal onvoldoende sterk is, maar wel relevant lijkt, wordt door onderzoek op beperkte schaal actief en gericht meer informatie verzameld. Bevindingen worden elk halfjaar gerapporteerd. Indien bevindingen urgent worden geacht (risico's voor voedselveiligheid, volksgezondheid of ernstige dierziekte uitbraken), wordt tussendoor gerapporteerd aan de Begeleidingscommissie Monitoring.

GD-Vee kijker

Dit betreft een reactief onderdeel: het initiatief voor het contact met GD ligt bij veehouder en dierenarts. Informatie komt bij GD binnen via telefonisch/ elektronisch contact of via bedrijfsbezoeken, die daar uit voortvloeien. GD-Vee kijker is zeer geschikt voor het opsporen van nieuwe aandoeningen en niet-endemisch in Nederland voorkomende aandoeningen. Dierenartsen en - in tweede instantie - veehouders worden met enige regelmaat gewezen op de mogelijkheid om GD-Vee kijker in te schakelen. Bovendien worden bevindingen regelmatig teruggekoppeld naar dierenartsen en veehouders. GD-Vee kijker wordt bezet door vijf specialisten gezondheidszorg kleine herkauwers met brede kennis en ervaring. Informatie die bij GD-Vee kijker binnenkomt, wordt in combinatie met informatie uit andere monitoringsmiddelen geïnterpreteerd in wekelijks overleg, waarbij ook andere disciplines aanschuiven (pathologie en epidemiologie). Indien een signaal dat uit de informatie wordt opgevangen, getoetst of uitgewerkt dient te worden, wordt kleinschalig onderzoek opgezet (pilots).

Antilich: Pathologie en Laboratoria

Dit betreft eveneens een reactief onderdeel. De informatie komt binnen via ingezonden sectiemateriaal, meest kadavers, en nader onderzoek daarop. Secties zijn zeer geschikt voor het opsporen van nieuwe aandoeningen en niet-endemisch in Nederland voorkomende aandoeningen. Behalve informatie over de doodsoorzaak, wordt informatie over antibiotica resistentie van ziekteverwekkers verkregen

Seu: Rijksoverheid - Monitoring van de prevalentie van brucellose

Dit betreft een proactief monitoringsinstrument. Door middel van steekproeven, waarin bloed wordt onderzocht op antistoffen tegen ziekteverwekkers, wordt van een aantal aandoeningen de prevalentie geschat. Dit middel is goed bruikbaar om trends en ontwikkelingen te schetsen.

Immunologische analyse van melk van kleine herkauwers

Voor *Brucella melitensis* wordt door de EU onderzoek voorgeschreven op een deel van de Nederlandse bedrijven met kleine herkauwers. GD voert dit onderzoek uit. Het gaat hier om het uitsluiten van de aanwezigheid van de betreffende ziekten of het vroegtijdig signaleren van uitbraken (brucellose).

Waarschuwingssysteem leverbot

Dit betreft een proactief monitoringsinstrument. Op verschillende manieren wordt relevante informatie verzameld en daarna verwerkt om richting bedrijven een prognose af te kunnen geven van de te verwachten leverbotinfecties bij rundvee en schapen. Dit middel is goed bruikbaar om trends en ontwikkelingen te schetsen.

Veterinaire milieutoxicologie

De veterinaire milieutoxicologie (VMT) betreft de basisvoorziening voor het uitvoeren van toxicologisch onderzoek en de aanwezigheid van specialistische kennis op dit gebied. Toxicologische problemen bij landbouwhuisdieren komen geregeld voor. De gevolgen treffen vaak meerdere individuele veehouders en soms de hele keten of sector. Ook belanghebbenden of beheerders (ook lagere overheden) van wilde fauna kunnen toxicologische problemen ondervinden. Zowel in Nederland als omliggende landen is de kennis over de risico's en gevolgen van schadelijke stoffen op (landbouw)huisdieren beperkt en versnipperd. GD stelt zich ten doel ten bate van veehouders, dierenartsen en overheid wel deze kennis en expertise op het gebied van VMT te verenigen. Het vroeg signaleren van veterinaire milieutoxicologische problemen, kan voorkomen dat ze uitgroeien tot sectorale imago- of volksgezondheidsproblemen. GD kan informatie genereren op grond van omgevingsanalyses, onderzoek van levende dieren, secties en toxicologisch onderzoek. Deze combinatie van een totaal programma (kliniek, onderzoek en advies) is vooralsnog nergens anders voorhanden. Binnen de gehele monitoring vervult VMT een bijzonder nuttige aanvulling in haar specifieke werkveld. Diverse casussen vinden hun diagnose door de combinatie van de verschillende werkvelden.

Bijlage II

Onderzoeksresultaten *Brucella melitensis*

Tabel II.1

Soort dier		aantal bedrijven	monsters 1 ^e test neg		monsters 1 ^e test niet neg		monsters 2 ^e test neg		monsters 2 ^e test niet neg	
			aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
1 ^e kw	Schaap	182	1.692	99,65	6*	0,35	4	66,67	n.v.t.	
2006	Geit	84	661	100	0	0	n.v.t.		n.v.t.	
2 ^e kw	Schaap	325	3.455	99,80	7	0,20	7	100	0	0
2006	Geit	99	669	99,70	2	0,30	2	100	0	0
3 ^e kw	Schaap	441	4.730	99,79	10	0,21	10	100	0	0
2006	Geit	108	723	99,86	1	0,14	1	100	0	0
4 ^e kw	Schaap	292	2.867	99,90	3	0,10	1	33,33	2	66,67
2006	Geit	123	1.135	99,91	1	0,09	1	100	0	0
	Beëindigd/ geen dieren	84								
	TOTAAL	1.529	15.932	99,81	30	0,19	26	92,86	2	7,14

* van 2 monsters was onvoldoende materiaal aanwezig om de tweede test uit te voeren, de dieren zijn inmiddels afgevoerd.

n.v.t.= niet van toepassing

Bijlage III

Aantallen secties, bedrijfsbezoeken en telefoongesprekken

Tabel III.1 Aantallen secties, telefoongesprekken en bedrijfsbezoeken

	Aantal secties	Aantal telefoongesprekken	Aantal bedrijfsbezoeken
2e halfjaar 2006	306	635	98
1e halfjaar 2006	584	552	79
2e halfjaar 2005	336	447	65
1e halfjaar 2005	581	655	85

Bijlage IV

Achterliggende gegevens secties

Tabel IV.1 Overzicht diagnoses bij het schaap in het tweede halfjaar 2006
per orgaansysteem en leeftijdscategorie

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Respiratie apparaat										
Asfyxie									3	
Longemfyseem										
Laryngitis (strottenhoofd ontsteking)		2	1	2	5		1	1	1	6
Pharyngitis				3	3			1	2	3
Pneumonie (longontsteking) tgv M. haemolytica		7	1	3	11		24	19	43	35
Pneumonie tgv andere of onbekende oorzaak		8	2	5	15		11	6	22	26
Pleuritis							1	1	4	1
Longworminfectie										
Verslikpneumonie										
Zwoegerziekte							5	1	4	5
TOTAAL	0	17	4	13	34	12	42	29	79	76
Digestie apparaat (spijsverteringskanaal)										
(Maag)darmstoornis							2	7	14	
Ontsteking mondholte				1	1		1			2
Slokdarmverstopping			1		1			1	1	1
Oesophagitis (slokdarmontsteking)									1	
Palatoschisis										
Stomatitis									2	
Pensacidose/Rumenitis		2	4	4	10		2	4	9	12
(Maag)darmsoornis*		1	4	2	7					9
Lebmaagontsteking/-zweer							1		2	1
Cachexie		1	1	3	5		6	2	12	11
K99 enterotoxose							1		4	1
Enteritis door campylobacter			1		1		1	1	1	2
Enteritis door Yersinia pseudotbc										
Enteritis door Rotavirus							1			1
Enteritis door Y. pseudotbc							1			1

**Tabel IV.1 Overzicht diagnoses bij het schaap in het tweede halfjaar 2006
per orgaansysteem en leeftijdscategorie**

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Clostridium enterotoxaemie		2	9	5	16		45	11	68	61
Clostridium enteritis									1	
Colitis							1			1
Paratuberculose				1	1			21	21	1
Maagdarmwormziekte			12	11	23		5		2	28
Haemonchose (infectie met lebmaagworm)		13	11	10	34			23	25	34
Nematodirose*			2		2					2
Lintworminfectie							2		3	2
Coccidiose		2		2	4		34	8	28	38
Cryptosporidiose							4			4
Enteritis									5	
Torsio (draaiing) darm		1	1		2		12	1	12	14
Invaginatie									2	
Strictuur darm (darmvernauwing)										
Verstopping							1		1	1
Darmruptuur									1	2
Perforatie rectum/prolaps									2	
Hepatitis (leverontsteking)				1	1		2		5	3
Leverbotziekte			5	2	7		20		54	27
Leverdegeneratie									2	
Leververvetting			1		1				3	1
TOTAAL	0	22	52	42	116	41	143		44	247
* niet eerder apart vermeld										
Circulatieapparaat (hart en bloedvaten)										
Congenitaal hartgebrek							1		2	
Endocarditis		1	1		2					2
Endocarditis door Streptococcus suis*				1	1					1
Pericarditis							1			1
Myocarditis							1			1
Hartspierdegeneratie							1		1	1
Shock									1	
Circulatiestoornis	1		1		2		3	2	2	5
Inwendige verbloeding							2		3	3
TOTAAL	1	1	3	1	6	2,1	9	2	9	15

Tabel IV.1 Overzicht diagnoses bij het schaap in het tweede halfjaar 2006 per orgaansysteem en leeftijdscategorie

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Urogenitaal apparaat (urinewegen/geslachtsorganen)										
Urolithiasis (nier-blaasstenen)		1			1		1	2	2	2
Urethritis							1			1
Nierdegeneratie		1		1	2		2	1	1	4
Nierontsteking							1		1	1
Hydronefrose										
Blaasontsteking									1	
Pyelonefritis*		1			1					1
Endometritis (baarmoederontsteking)							1	1	1	
Uterusruptuur (scheur in baarmoeder)										
Urineblaasruptuur									1	
Epididymitis*			1		1					1
Geboorteproblemen							6			6
TOTAAL	0	3	1	1	5	1,8	12	4	6	17
Locomotieapparaat, zenuwstelsel										
Arthrogrypose								1	1	
Congenitale afwijking wervelkolom en poten							2			2
Congenitale pootafwijking										
Gestoorde botontwikkeling								1	1	
Cranioschisis										
Epifysiolyse										
(Poly)arthritis		1	1		2		2		2	4
Polyarthritis door S. suis 9										
Spierdegeneratie									1	
Myositis							2	1		2
Degeneratie ruggenmerg							1			1
Meningitis	1				1		1			2
Encephalitis door listeria							6	7	7	6
Encephalitis door andere oorzaak (o.a. visna)				1	1	1		1	2	
CCN (cerebrocorticale necrose)				1	1		2	3	6	3
Tetanus										
Scrapie								2	2	
TOTAAL	1	1	1	2	5	1,8	17	17	25	22

**Tabel IV.1 Overzicht diagnoses bij het schaap in het tweede halfjaar 2006
per orgaansysteem en leeftijdscategorie**

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Overige infectieziekte										
Abcessen (o.a. door A. pyogenes)			1		1			2	2	1
Actinobacillose										
Actinomycoose										
Bluetongue*			8	12	20					20
Sepsis (bloedvergiftiging)			3		3		6		3	9
Sepsis door Mannheimia haemolytica			25	6	31		1	22	23	32
Sepsis door Salmonella typhimurium										
Sepsis door Str. suis 9									1	
Listeriose							4			
Omfalitis										
Peritonitis (buikvliesontsteking)							4	1	4	4
Polyserositis			1		1				1	1
Mastitis									3	
Echtyma			4	1	5			1	1	5
Myiasis		2			2		1			3
TOTAAL	0	2	42	19	63	22	18	26	37	75
Overige aandoeningen										
Congenitale afwijking/ misvorming										
Uitdroging									1	
Anaemie			1		1					1
Hernia diafragmatica (verscheuring middenrif)							1		1	1
Ruptuur Vena cava / aorta									2	
Trauma	1						1		3	1
Trauma door pillenschiet										
Dermatitis								1	1	
Keratitis				1	1			1	1	1
Congenitale oogafwijking										
Hypoglycaemie									6	
Melk-/Kopziekte									1	
Hypocalcaemie									4	

Tabel IV.1 Overzicht diagnoses bij het schaap in het tweede halfjaar 2006
per orgaansysteem en leeftijdscategorie

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Acetonaemie							3	1	5	3
Cobaltgebrek		5			5		6	3	4	11
Kopergebrek				1	1		3	4	5	4
Kopervergiftiging		2	2	3	7		3	7	12	10
Taxus vergiftiging								1	1	
Eikelvergiftiging			3		3			1	1	3
Rhododendron vergiftiging							1			1
Vergiftiging door waterscheerling									1	
Dood na medicatie (tilmycosine)										
Diazinon vergiftiging										
Monensin vergiftiging										
Verdacht van vergiftiging*			2		2					2
Tumoren				1	1					1
Leucose									1	
Plaveicelcarcinoom										
TOTAAL	0	7	8	6	21	7,4	18	19	49	39
Geen diagnose										
Geen oorzaak vastgesteld		3	6	9	18		28	11	42	46
Ongeschikt voor onderzoek		1	6	1	8		3	4	4	11
TOTAAL	0	4	12	10	26	9,2	31	15	46	57
Abortus										
Chlamydomphila							8	1	14	8
Coxiella burnetii							2			2
Campylobacter							12		11	12
Toxoplasma							23		30	23
Bacillus licheniformis									4	
Listeria					1		1		4	1
Yersinia pseudotuberculosis							1			1
Mannheimia haemolytica								1	1	
Salmonella Dublin*					2					2
Placentitis					1			1	5	1
Geen oorzaak vastgesteld					4		54	12	41	58
Mummificatie/ongesch v. ond.							2		2	2
TOTAAL					8	2,8	103	15	112	110
TOTAAL GENERAAL SECTIES	2	53	123	94	284	100	393	235	649	658

Tabel IV.1 **Overzicht diagnoses bij het schaap in het tweede halfjaar 2006**
per orgaansysteem en leeftijdscategorie

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Scrapie screening (histologisch onderzoek hersenen)										
Geen scrapie aangetoond					50		84	129	82	
Scrapie aangetoond							0	0	0	
TOTAAL					50		84	129	82	

Tabel IV.2 Overzicht diagnoses bij de geit in het tweede halfjaar 2006

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Respiratie apparaat										
Asfyxie									1	
Pneumonie tgv Mannheimia haemolytica		7	2		9		13	7	20	26
Pneumonie tgv Pasteurella multocida							2	3	4	2
Pneumonie (oorzaak onbekend)			1	1	2		4	4	14	6
Verslikpneumonie								1	1	
TOTAAL	0	7	3	1	11	0,8	19	15	40	34
Digestie apparaat (spijsverteringskanaal)										
Necrotiserende ontsteking mondholte								1	1	
Maagdarmsstoornis		1		2	3		10	10	17	13
Rumenitis/pensverzuring								3	6	1
Lebmaagruptuur										
Darmdraaiing							1			1
Darminschiuving							1			1
Cachexie syndroom		1			1		7	1	4	8
Clostridium infecties									27	
Darmstoornis door Clostridium			9	3	12		7	3	3	19
Darmstoornis door Campylobacter								1	1	
Clostridium enterotoxaemie			1	1	2		10			12
Enteritis tgv enterotoxaemie								5	5	
Enteritis tgv Y. pseudotbc			1		1				1	1
Enteritis non-spec.		3	1		4		2		2	6
Maagdarmswormen			2	2	4		2	3	4	6
Coccidiose		6			6		2	1	1	8
Cryptosporidiose							6	1	7	6
Infectie met rotavirus							1			2
Paratbc			5	6	11		21	18	33	32
Hepatitis								1	2	
Leverbotziekte							1	2	2	1
Leververvetting/hepatitis							22			22
Leververvetting/acetonaemie								3	10	
Invaginatie									1	
TOTAAL	0	11	19	15	45	44,1	93	53	128	139

Tabel IV.2 Overzicht diagnoses bij de geit in het tweede halfjaar 2006

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Circulatie apparaat (hart en bloedvaten)										
Circulatiestoornis							3			3
Pericarditis (ontsteking hartzakje)							2			2
Endocarditis door streptococcus gr C				1	1					1
Hartspierdegeneratie									1	
Hartspierontsteking									1	
TOTAAL	0	0	0	1	1	0,98	5	0	2	5
Urogenitaal apparaat (urineweg/geslachtsorgaan)										
Nierdegeneratie			1		1		1			2
Nierontsteking								1	1	
Chronische nierontsteking										
Urethra-obstructie									1	
Ovariële cyste									1	
Endometritis/lochiometra			1	1	2		2		5	4
Hydrometra*			1		1					1
Uterus ruptuur										
TOTAAL	0	0	3	1	4	3,92	3	1	8	7
Locomotie apparaat, zenuwstelsel										
Arthritis							1			1
Myositis										
Hersenvliesontsteking na onthoornen*							2			2
Encephalitis (viraal)							1			1
Listeriose							2	1	2	2
Degeneratie ruggenmerg*			3		3					3
CAE (caprine arthritis encephalitis)										
Congenitale afwijking										
TOTAAL	0	0	3	0	3	2,94	6	1	2	9

* niet eerder apart vermeld

Tabel IV.2 Overzicht diagnoses bij de geit in het tweede halfjaar 2006

	0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Overige infectieziekten										
Sepsis door pasteurella							1			1
Sepsis door Rhodococcus equi*			1		1					1
Sepsis door streptococcus gr C*				1	1					1
Sepsis door andere of onbekende oorzaak								1	1	
CL (caseous lymphadenitis)										
TOTAAL	0	0	1	1	2	1,96	1	1	1	3
Overige aandoeningen										
Trauma (uitwendig geweld)								1	1	
Uitdroging									1	
Verspreide bloedingen								1	1	1
Inwendige verbloeding			1		1					
Hypocalcaemie									1	
Acetonaemie									1	
Kopergebrek							2			2
Ontsteking tepel										
Onkant uier										
Vergiftiging			1		1					1
Planten vergiftiging (o.a. Pieris sp.)							1		1	1
Vergiftiging door ionoforen (monensin)									4	
TOTAAL	0	2	0	0	2	1,96	3	2	10	5
Geen diagnose										
Geen oorzaak vastgesteld			3	12	15	14,7	15	14	29	15

* niet eerder apart vermeld

Tabel IV.2 Overzicht diagnoses bij de geit in het tweede halfjaar 2006

		0-14d	2w-6m	> 6m	onbekend	totaal	%	1 ^e helft 2006	2 ^e helft 2005	2005	2006
Abortus											
	Bacillus licheniformis					1			1	1	1
	Chlamydomphila							1	1	5	1
	Campylobacter										
	Toxoplasma							4	1	3	4
	Listeria					2			2	2	2
	Arcanobacterium pyogenes										
	Coxiella burnetii					1		11	2	2	12
	E. coli										
	Placentitis							1	2	4	1
	Geen oorzaak vastgesteld					15		29	5	31	44
	TOTAAL					19	18,6	46	14	48	65
	TOTAAL GENERAAL SECTIES	0	18	34	31	102	100	191	100	268	282
Scrapie screening (histologisch onderzoek hersenen)											
	Geen scrapie aangetoond					12		12	30	160	24
	Scrapie aangetoond					0			0		0
	TOTAAL					12		12	30	160	24

Bijlage V

Gevoeligheidspatronen

Overzicht resistentie bepalingen van bacteriën gekweekt bij secties

kleine herkauwers 2002/2003/2004, 2005 en 1^e + 2^e en 3^e + 4^e kwartaal 2006

Schaap

Tabel V.1: % uit sectiemateriaal gekweekte bacteriestammen dat ongevoelig is voor antibiotica in het 3^e en 4^e kwartaal 2006, 1^e en 2^e kwartaal 2006, gehele jaar 2005, 2004, 2003 en 2002

	Aantal Isolaten	Ampicilline Amoxycilline	Amoxyclavulaanz	Ceftiofur	Cephalexin	Colistine	Enrofloxacin	Florfenicol	Flumequine	Gentamycine	Kanamycine/Neomycine	Lincomycine	Pen/Amoxi-Amoxycilline	Spectinomycine	Streptomycine	Tetracycline doxycycline	Tilmicosin	Trimethoprim-sulfa	Tulathromycine	Tylosine
Escherichia coli																				
3 ^e en 4 ^e kw 2006	21	43!	0!!		0!!	0	0!!		0	10	0			0		50!!		17!		
1 ^e en 2 ^e kw 2006	3	0				0			0	33	0			0				33		
2005	18	28				0	0		0	0	0			0				33		
2004	37	96	3			0			0		0			0				21		
2003	19	89	0			0			11		0			6				26		
2002	19	95	0			0			0		0			6				26		
Listeria																				
3 ^e en 4 ^e kw 2006	3		0	33									0		0	0		0		
1 ^e en 2 ^e kw 2006	1		0	100									0		0	0		0		
2005	4		0	0								0	0		0	0		0		
2004	6		0									0	0			0		0		0
2003	2		0									100	0			0		0		0
2002	7		0									14	0			0		0		0
Mannheimia haemolytica																				
3 ^e en 4 ^e kw 2006	76	0*	0*	0	0**		0***	0****	0	0	0*		1		0	1		0***	0**	0*
1 ^e en 2 ^e kw 2006	32			0	0		0	0	0	0			0		0	0		0	0	
2005	65			0	0		0	0	2	0			0		0	0	0	0	0	
2004	42		0									100	2			2		0		15
2003	49		0									100	2			0		0		10
2002	33		0									100	0			3		0		22

Tabel V.1: % uit sectiemateriaal gekweekte bacteriestammen dat ongevoelig is voor antibiotica in het 3^e en 4^e kwartaal 2006, 1^e en 2^e kwartaal 2006, gehele jaar 2005, 2004, 2003 en 2002

	Aantal Isolaten	Ampicilline Amoxycilline	Amoy clavalaanz	Ceftiofur	Cephalexin	Colistine	Enrofloxacin	Florfenicol	Flumequine	Gentamycine	Kanamycine/Neomycine	Lincomycine	Pen/Ampi-Amoxycilline	Spectinomycine	Streptomycine	Tetracycline doxycycline	Tilmicosin	Trimethoprimsulfa	Tulathromycine	Tylosine
<i>Pasteurella multocida</i>																				
3 ^e en 4 ^e kw 2006	11			0	0\$\$		0	0\$	18	0			0		9	0		0	0	0*
1 ^e en 2 ^e kw 2006	8			0	0		0	0	25	0			0		0	0		0	0	
2005	8			0	0		0	0	0	0			0		0	0	0	0	0	
2004	9	0										100	22		0	0	0	0		11
2003	6	0										100	33		0	0	0	0		0
2002	7	0										100	28			14	0	0		14

Opmerkingen:

- ! 23 isolaten
- !! 2 isolaten
- * 1 isolaat
- ** 75 isolaten
- *** 77 isolaten
- **** 69 isolaten
- \$ 9 isolaten
- \$\$ 10 isolaten

De waarden die in de tabel Ceftiofur zijn weergegeven betreffen : Ceftiofur_cefquinome

Escherichia coli; 1 isolaat, Nitrofurantoïne 0%

Mannheimia Haemolytica; 1 isolaat, Cefoperazone 0% en cefquinome 0%

Tabel V.2: % uit sectiemateriaal gekweekte bacteriestammen dat ongevoelig is voor antibiotica in het 3^e en 4^e kwartaal 2006, 1^e en 2^e kwartaal 2006, gehele jaar 2005, 2004, 2003 en 2002

	Aantal Isolaten	Ampicilline Amoxycilline	Amoxy clavalaanz.	Ceftiofur	Cephalexin	Colistine	Enrofloxacin	Florfenicol	Flumequine	Gentamycine	Kanamycine/Neomycine	Lincomycine	Penicilline Ampicilline Amoxycilline	Spectinomycine	Streptomycine	Tetracycline doxycycline	Tilmicosin	Trimethoprimsulfa	Tulathromycine	Tylosine
<i>Escherichia coli</i>																				
3 ^e en 4 ^e kw 2006	1	0				0		0	0	0				0				0		
1 ^e en 2 ^e kw 2006	1	0				0			0	0	0			0				0		
2005	8	38				0			0	0	0			0				13		
2004	16	94	6			0			0		0			0				12		
2003	13	100	0			0			0		0			0				23		
2002	11	83	0			0			9		0			0				27		
<i>Listeria</i>																				
3 ^e en 4 ^e kw 2006	2		0	100									0		0	0	0			
1 ^e en 2 ^e kw 2006	1		0	100											0	0		0		
2005	1		0	100									0		0	0		0		
2004	4		0									0	0			0		0		0
2003	4		0									0	0			0		0		0
2002	9		0									44	0			0		0		0
<i>Mannheimia haemolytica</i>																				
3 ^e en 4 ^e kw 2006	30	0	0@@@				0	0@@	0	0			0		0	0	0@	0	0	0@
1 ^e en 2 ^e kw 2006	19			0	0		0	0	0	0			0		11	0		0	0	
2005	21			0	0		0	0	0	0			0		5	5	0	0	0	
2004	14	0										93	14			14		0		0
2003	26	0										100	12			4		0		0
2002	33	0										100	0			0		0		6

Tabel V.2: Vervolg 0% uit sectiemateriaal gekweekte bacteriestammen dat ongevoelig is voor antibiotica in het 3^e en 4^e kwartaal 2006, 1^e en 2^e kwartaal 2006, gehele jaar 2005, 2004, 2003 en 2002

	Aantal Isolaten	Ampicilline Amoxycilline Amoxy clavalaanz.	Ceftiofur	Cephalexin	Colistine	Enrofloxacin	Florfenicol	Flumequine	Gentamycine	Kanamycine/Neomycine	Lincomycine	Penicilline Ampicilline Amoxycilline	Spectinomycine	Streptomycine	Tetracycline doxycycline	Tilmicosin	Trimethoprimsulfa	Tulathromycine	Tylosine
<i>Pasteurella multocida</i>																			
3 ^e en 4 ^e kw 2006	5		0	0		0	0^	0	0			0		0	0		0	0	
1 ^e en 2 ^e kw 2006	5		0	0		0	0	0	0			0		0	0		0	0	
2005	6		0	0		0	0	0	0			0		0	0	0	0	0	
2004	6	0									100	50			0		0		17
2003	7	0									100	29			0		0		14
2002	6	0									100	0			0		0		0

Verlichting:

In bijlage V (tabel V.1 en V.2) zijn voor het eerste en tweede halfjaar van 2006 van de meest voorkomende bacteriën, gekweekt uit materiaal afkomstig van respectievelijk schapen en geiten, de percentages resistente stammen weergegeven. Ter vergelijking zijn ook de resultaten van de voorgaande jaren (2002-2005) meegenomen.

De antibiotica-testpanels zijn in 2006 iets veranderd. In 2006 werd niet getest op tilmicosine.

Door de (relatief) lage aantallen geteste stammen dienen de resultaten terughoudend geïnterpreteerd te worden en als indicatie te worden beschouwd.

In het tweede halfjaar van 2006 zijn geen opvallende veranderingen waar te nemen voor de geteste antibiotica.

Opmerkingen:

De waarden die in de tabel Ceftiofur zijn weergegeven betreffen : Ceftiofur_cefquinome

- ^ 4 isolaten
- @ 1 isolaat
- @@ 25 isolaten
- @@@ 29 isolaten

Bijlage VI

Achterliggende gegevens GD-Veekijker Kleine Herkauwers

Tweedelijns veterinaire contacten

Tabel VI.1: Percentage telefonische vragen en redenen voor bedrijfsbezoeken
in de categorie "specifieke ziekte"

Specifieke ziekte	% telefoonvragen								% bedrijfsbezoeken							
	4 ^e kw. 2006 N = 317	3 ^e kw. 2006 N = 246	2 ^e kw. 2006 N = 148	1 ^e kw. 2006 N = 190	4 ^e kw. 2005 N = 197	3 ^e kw. 2005 N = 153	2 ^e kw. 2005 N = 152	1 ^e kw. 2005 N = 251	4 ^e kw. 2006 N = 35	3 ^e kw. 2006 N = 50	2 ^e kw. 2006 N = 43	1 ^e kw. 2006 N = 19	4 ^e kw. 2005 N = 26	3 ^e kw. 2005 N = 22	2 ^e kw. 2005 N = 30	1 ^e kw. 2005 N = 34
Acetonaemie			1	1.5				2								
Bluetongue *	18	35							6	8						
Border disease				0.5		1	1									
Brucella											7					
CAE	4	1.5	7.5	7	3	9	5	11		4	7	11	8			18
Campylobacter	1			2.5		0.5	2	1								
Chlamydophila	2	2	6	9	9	10	4	6				5				29
CL	2	0.5	2	3.5	4	0.5	1	2				11	4			
Clostridium	4	1.5	9	5	5	8	16	9				5	4		3	
Cobalt-gebrek	2	1			2	0.5	1			2						
Coccidiën	1	1	3.5	2	1	2	3	2								
Cryptosporidiën			1	4	1		2	2								
Echinococcus (blaasworm)																
Ecthyma	2	1	0.5	3.5	1	4	11	2								
Haemonchose (infectie met lebmaagworm)	0.5	0.5				5										
Hernia diafragmatica				1												
Keratoconjunctivitis	0.5		3.5	5	1.5		1	2								
Kopergebrek	0.5		0.5	0.5	2		2	1			2					
Kopervergiftiging		0.5	0.5	1.5	1	1										
Laryngitis																
Leverbot	18	9	18	9	20	6	1	7	51	30	37	5	35	59	80	6
Listeriose		0.5	0.5	1		0.5	5	2								
Longwormen																
Luizen			2	2			3	1								

* niet eerder gerapporteerd

Tabel VI.1: Percentage telefonische vragen en redenen voor bedrijfsbezoeken in de categorie "specifieke ziekte"

Specifieke ziekte	% telefoonvragen								% bedrijfsbezoeken							
	4 ^e kw. 2006 N=317	3 ^e kw. 2006 N=246	2 ^e kw. 2006 N=148	1 ^e kw. 2006 N=190	4 ^e kw. 2005 N=197	3 ^e kw. 2005 N=153	2 ^e kw. 2005 N=152	1 ^e kw. 2005 N=251	4 ^e kw. 2006 N=35	3 ^e kw. 2006 N=50	2 ^e kw. 2006 N=43	1 ^e kw. 2006 N=19	4 ^e kw. 2005 N=26	3 ^e kw. 2005 N=22	2 ^e kw. 2005 N=30	1 ^e kw. 2005 N=34
Maagdarmwormen	5	12	5	2.5	3.5	14	5	2								
Melk-/kopziekte			3	2				1								
Microphthalmie	2	2.5	1	0.5	2.5	2	1	0.5		4						
MKZ																
Myiasis	8	12	1	0.5	0.5	8	1		23	36						
Paratuberculose	6	3	7	15	11.5	7	16	24			2				7	3
Pasteurella	3	2.5	4	0.5	5.5	2	5	0.5					8			
Q-fever		1	3							6				5		
Rotkreupel	2	1	3.5		4	7	6	2	6							
Schurft	0.5			1.5			1	2								
Scrapie	10.5	7	3.5	5	2	3	1	6	11	10	40	53	27	32	7	29
Teken			0.5													
Toxoplasma	0.5		3	2		3	3	4								
Vergiftigingen	1	0.5	0.5	0.5	2	0.5		2								
Visna							1									
Vlekziekte					0.5											
Zwoegerziekte	5	4	8	9	12.5	10	5	7	3		4	11	15	5	3	15

Tabel VI.2: Percentage telefonische vragen en redenen voor bedrijfsbezoeken in de categorie "problemen/klachten"

Problemen/klachten	% telefoonvragen								% bedrijfsbezoeken							
	4 ^e kw. 2006 N = 34	3 ^e kw. 2006 N = 38	2 ^e kw. 2006 N = 77	1 ^e kw. 2006 N = 137	4 ^e kw. 2005 N = 46	3 ^e kw. 2005 N = 51	2 ^e kw. 2005 N = 89	1 ^e kw. 2005 N = 163	4 ^e kw. 2006 N = 5	3 ^e kw. 2006 N = 8	2 ^e kw. 2006 N = 12	1 ^e kw. 2006 N = 5	4 ^e kw. 2005 N = 6	3 ^e kw. 2005 N = 1	2 ^e kw. 2005 N = 8	1 ^e kw. 2005 N = 13
Abortus	29	16	18	26	15	12	11	29		37.5	33	60				15
Achterblijvers/slijters	3	5	10	3	6.5	6	3	3							13	8
Braken							1									
Diarree (afwijkende mest)	6	10	10	9	13	12	16	7			8	20	17			
Erfelijke afwijkingen															25	
Geboorteproblemen			4	2	2		1	7							25	23
Hoesten	9	10		4	2	10	1	4								
Huidaandoening	3	3	8	9	13	14	5	2					50			
Jeuk		10	1	1		2	1	1								8
Koorts		3	1	1	2											
Kreupelheid	3	3	3	2	2	6	1	1			8					
Lijfbieden							3	2			16					
Locomotiestoornissen	9	3	4	5	6.5	14	9	7	40						25	
Mastitis	6	3	3	5	4	6	7	5		12.5			17	100	13	
Plotselinge dood		16	6	9	17	4	15	12								
Pneumonie											8	20				
Polyarthrit			1	2			1									
Slechte groei		5	9	2	2	8	3	1								8
Te weinig melkgift			3				5	3			8					8
Terugkomers	3			1				3								
Tympanie			1													
Verhoogde uitval		3	5	6			1	4	20	50						8
Verlamming	6	3	3	2			1	1								
Vermageren	9	5	4	5	9	6	5	4								15
Verwaarlozing																
Zenuwverschijnselen	15	3	5	6	4	4	9	7	40		16		17			

*niet eerder apart gerapporteerd

Bijlage VII

Gezondheids- en welzijnswet voor dieren

Artikel 15: Aanwijzing besmettelijke dierziekten

Lid 2.

Een besmettelijke dierziekte kan worden aangewezen, indien:

- a. de ziekte zich snel kan uitbreiden, ernstige schade kan berokkenen aan de betrokken diersoort en niet of niet volledig kan worden voorkomen of bestreden met normale bedrijfsmiddelen;
- b. een verdrag of een besluit van een volkenrechtelijke organisatie zulks met zich brengt of
- c. de ziekte naar het oordeel van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een ernstig gevaar voor de volksgezondheid oplevert.

Artikel 100

1.

Indien een dierenarts weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat een dier verschijnselen vertoont van een besmettelijke dierziekte waarop afdeling 3 van hoofdstuk II van toepassing is, danwel van een andere door Onze Minister aangewezen dierziekte, of indien een dierenarts weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat een dier is aangetast door een dergelijke besmettelijke dierziekte of drager van smetstof is, danwel weet dat een dier de krachtens artikel 31b, tweede lid, door Onze Minister aangewezen ziekteverschijnselen vertoont, geeft hij hiervan terstond kennis aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 114, tweede lid.

2.

Een ieder die in het kader van werkzaamheden die in een onderzoekinstelling worden verricht, gevallen van besmettelijke dierziekten opmerkt waarop afdeling 3 van hoofdstuk II van toepassing is, danwel van een andere door Onze Minister aangewezen dierziekte, danwel bij een dier de krachtens artikel 31b, tweede lid, door Onze Minister aangewezen ziekteverschijnselen opmerkt, geeft hiervan terstond kennis aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 114, tweede lid.

Artikel 31b

1.

Onze Minister kan besluiten de maatregelen, bedoeld in artikel 22, eerste lid, onderdelen a, b, e, i, j of n toe te passen op dieren die niet lijden aan een besmettelijke dierziekte, of niet van besmetting met een dergelijke dierziekte worden verdacht, maar die zodanige ziekteverschijnselen vertonen dat naar het oordeel van Onze Minister die dieren of de van die dieren afkomstige producten een gevaar voor de diergezondheid kunnen opleveren, danwel naar het oordeel van Onze Minister en Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport die dieren of die producten een gevaar voor de volksgezondheid kunnen opleveren.

2.

Bij ministeriële regeling kan de verplichting, bedoeld in artikel 19, eerste lid, en de verplichting, bedoeld in artikel 20, eerste lid, van overeenkomstige toepassing worden verklaard ten aanzien van dieren die niet lijden aan een besmettelijke dierziekte, of van een besmetting met een dergelijke ziekte niet worden verdacht, maar die door Onze Minister aangewezen andere ziekteverschijnselen vertonen.

Overzicht besmettelijke dierziekten kleine herkauwers

Overzicht van aandoeningen als bedoeld in art. 15 GWWD

mond- en klauwzeer
rabiës/hondsdoelheid
miltvuur
brucellose
tuberculose (M. bovis en M. tuberculosis)
BSE en andere TSE's
ziekte van Aujeszky
bluetongue
Rift Valley fever
nodulaire dermatose (Lumpy skin disease)
scrapie
schapen- en geitenpokken
schapen- en geitenpest
vesiculaire stomatitis

situatie in Nederland

vrij sinds 2001
vrij sinds 1989
geen recente gevallen
geen recente gevallen
geen recente gevallen
nog nooit BSE; wel scrapie
geen recente gevallen
eerste uitbraak in 2006
nog nooit Rift Valley Fever
nog nooit nodulaire dermatose
continu gevallen
nog nooit pokken
nog nooit pest
geen gevallen bij schaap en geit bekend

Overzicht van aandoeningen als bedoeld in art. 100 GWWD

salmonellose
campylobacteriose
listeriose
echinococcose
yersiniose
leptospirose (L. hardjo)
toxoplasmose
zwoegerziekte
CAE

niet vaak gevallen
regelmatig gevallen
regelmatig gevallen
zo nu en dan gevallen bekend
regelmatig gevallen
nooit klinisch, wel serologisch vastgesteld
regelmatig gevallen
veel gevallen
veel gevallen

OIE-lijst aangifteplichtige ziekten**Multiple species diseases**

Anthrax/miltvuur	zie boven
Aujeszky's disease/ Aujeszky	zie boven
Brucellosis (<i>Brucella abortus</i>)	zie boven
Brucellosis (<i>Brucella melitensis</i>)	nog nooit gevallen; wel enkele seropositieven
Echinococcosis/hydatidosis	zie boven
Leptospirosis/leptospirose	zie boven
Q fever/ Q koorts	sinds kort zo nu en dan gevallen
Rabies/hondsdolheid	zie boven
Paratuberculosis/paratuberculose	veel bij geit; zo nu en dan bij schaap
Tularemia	een enkele keer bij schaap en geit?
Foot and mouth disease/mond- en klauwzeer	zie boven
Vesicular stomatitis/blaasjesziekte	zie boven
Bluetongue	zie boven
Rift Valley fever	zie boven
West Nile fever	nooit in Nederland vastgesteld

Sheep and goat diseases

Caprine arthritis/encephalitis	zie boven
Contagious agalactia	nog nooit in Nederland vastgesteld
Contagious caprine pleuropneumonia	nog nooit in Nederland vastgesteld
Enzootic abortion of ewes (ovine chlamydiosis)	zie boven
Maedi-visna	zie boven
Nairobi sheep disease	geen gevallen bekend
Ovine epididymitis (<i>Brucella ovis</i>)	geen klinische gevallen
Pest des petits ruminants	zie boven
Salmonellosis (<i>Salmonella abortus ovis</i>)	nog nooit in Nederland vastgesteld
Scrapie	zie boven
Sheep pox and goat pox	zie boven

Colofon

Begeleidingscommissie Monitoring Kleine Herkauwers

n

Sector Monitoring

Veekijker Kleine Herkauwers

Pathologen

Wetenschappelijke staf

voor gezonde dieren

GD, Postbus 9, 7400 AA Deventer, T. 0900-1770
www.gddeventer.com, info@gddeventer.com

